

پایش امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره مسلسل: ۱۹۶۵۶
کد موضوعی: ۲۲۰

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار:
۱۴۰۲/۱۲/۱۵

عنوان گزارش:
پایش امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱

نام دفتر:
مطالعات اقتصادی
(گروه مطالعات محیط کسب و کار و تنظیم‌گری بخشی)

تهیه و تدوین‌کننده:
ایمان تهرانی

همکار:
امین قنبری

ناظر علمی:
میلاذ بیگی

گرافیک و صفحه‌آرایی:
نرجس امیراحمدی

ویراستار ادبی:
زهرة عطاردی

واژه‌های کلیدی:

۱. امنیت سرمایه‌گذاری
۲. محیط کسب و کار
۳. حقوق مالکیت
۴. شفافیت
۵. فعالان اقتصادی

فهرست مطالب

۷.....	چکیده
۸.....	خلاصه مدیریتی
۹.....	نامناسب‌ترین و مناسب‌ترین مؤلفه‌های شاخص امنیت سرمایه‌گذاری سالیانه
۱۰.....	۱. مقدمه
۱۱.....	۲. وضعیت مؤلفه‌های شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱
۱۵.....	۳. وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱
۱۷.....	۴. وضعیت نماگرهای شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱
۱۸.....	۵. بررسی وضعیت نماگرهای امنیت سرمایه‌گذاری در ایران به تفکیک استانی در سال ۱۴۰۱
۲۶.....	۶. وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک حوزه‌های کاری در سال ۱۴۰۱
۲۸.....	۷. نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۲۹.....	پیوست
۳۱.....	منابع و مأخذ

فهرست نمودارها

۱۲.....	نمودار ۱. مقایسه مؤلفه‌های آماری شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در ایران در سال ۱۴۰۱
۱۴.....	نمودار ۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱
۱۶.....	نمودار ۳. روند تغییرات شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری طی ۲۲ فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۶ تا بهار ۱۴۰۲)
۱۷.....	نمودار ۴. نماگرهای امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱
۲۷.....	نمودار ۵. ارزیابی فعالان اقتصادی از امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک حوزه‌های کاری در سال ۱۴۰۱

فهرست جداول

جدول ۱. وضعیت مؤلفه‌های آماری امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ و سال‌های ماقبل.....	۱۲
جدول ۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ و سه سال ماقبل از آن.....	۱۳
جدول ۳. رتبه‌بندی ۱ استان‌ها از نظر شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری در ۴ سال منتهی به ۱۴۰۱.....	۱۵
جدول ۴. نماگرهای امنیت سرمایه‌گذاری به ترتیب ارزیابی (از مناسب به نامناسب) در سال ۱۴۰۱.....	۱۷
جدول ۵. رتبه استان‌ها براساس نماگر «عملکرد دولت» در سال ۱۴۰۱.....	۱۹
جدول ۶. رتبه استان‌ها براساس نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» در سال ۱۴۰۱.....	۲۰
جدول ۷. رتبه استان‌ها براساس نماگر «ثبات اقتصاد کلان» در سال ۱۴۰۱.....	۲۱
جدول ۸. رتبه استان‌ها در نماگر «فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی» سال ۱۴۰۱.....	۲۲
جدول ۹. رتبه استان‌ها براساس نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی» در سال ۱۴۰۱.....	۲۳
جدول ۱۰. رتبه استان‌ها براساس نماگر «شفافیت و سلامت اداری» در سال ۱۴۰۱.....	۲۴
جدول ۱۱. رتبه استان‌ها براساس نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» سال ۱۴۰۱.....	۲۵
جدول ۱۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از امنیت سرمایه‌گذاری در ایران به تفکیک حوزه‌های کاری.....	۲۶
جدول پیوست تعداد پرسش‌نامه‌های قابل قبول در مطالعه‌های مختلف امنیت سرمایه‌گذاری.....	۲۹

فهرست شکل‌ها

شکل ۱. شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۱۶
شکل ۲. وضعیت نماگر «عملکرد دولت» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۱۹
شکل ۳. وضعیت نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» به تفکیک استان‌ها، سال ۱۴۰۱.....	۲۰
شکل ۴. وضعیت نماگر «ثبات اقتصاد کلان» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۲۱
شکل ۵. وضعیت نماگر «فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۲۲
شکل ۶. وضعیت نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۲۳
شکل ۷. وضعیت نماگر «شفافیت و سلامت اداری» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۲۴
شکل ۸. وضعیت نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱.....	۲۵

پایش امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱

چکیده

سرمایه‌گذاری» با کمیّت ۸/۳۴ و در نهایت مؤلفه «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده» ۸/۲۰. این اتفاق در حالی رخ داده است که در سال ۱۴۰۰ این مؤلفه «اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات» بوده که به‌عنوان نامناسب‌ترین مؤلفه از منظر مشارکت‌کنندگان در پایش‌های سال ۱۴۰۰ شناخته شده بوده است. از طرفی قرار گرفتن مؤلفه میزان «حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری» در جایگاه دومین مؤلفه نامناسب بسیار قابل توجه و مهم می‌باشد که چرا فعالان کسب و کار مشارکت‌کننده در پایش‌های سال ۱۴۰۱ میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری را قابل توجه و مناسب تشخیص نداده‌اند.

براساس نتایج این مطالعه، برای سال ۱۴۰۱ نیز همانند سال ۱۴۰۰، مجدداً از بین ۹ حوزه فعالیت اقتصادی، حوزه معدن به‌جز نفت و گاز مناسب‌ترین ارزیابی را به خود اختصاص داده است و در سال ۱۴۰۱ فعالان مشارکت‌کننده در پایش‌ها از حوزه کاری نفت خام و گاز طبیعی، تأمین آب و برق و گاز نامناسب‌ترین ارزیابی را از وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری داشته‌اند؛ در حالی که برای سال ۱۴۰۰ این حوزه ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) بوده که نامناسب‌ترین ارزیابی را از وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری از خود نشان داده بوده است.

این گزارش با استفاده از دو مجموعه داده‌های پیمایشی و آماری، شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری (ترکیب دو مجموعه داده پیمایشی و آماری) تهیه شده است. براساس محاسبات، شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ نامناسب‌تر ارزیابی شده است. این شاخص در سال ۱۴۰۱ با کمیّت ۱۰/۵۶ از ۱۰ (کمیّت ۱۰ به معنای نامنی مطلق سرمایه‌گذاری) به‌دست آمده است؛ این عدد از میانگین ۴ فصل بهار ۱۴۰۱ (۶/۵۱)، تابستان ۱۴۰۱ (۶/۸۲)، پاییز ۱۴۰۱ (۶/۸۲) و زمستان ۱۴۰۱ (۶/۱۶) به‌دست آمده است. در حالی که برای سال ۱۴۰۰ مقدار ۶/۱۶، در سال ۱۳۹۹ مقدار ۶/۳۰ و در سال ۱۳۹۸، مقدار ۶/۰۳ محاسبه شده بوده است. به‌عبارتی روند آن به سمت نامناسب‌تر شدن رفته است. نکته قابل توجه این است که با وجود آنکه شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در زمستان ۱۴۰۱ با کمیّت ۶/۱۰ کمترین عدد (مناسب‌ترین وضعیت) را در طول سال ۱۴۰۱ داشته به‌دلیل آنکه وضعیت شاخص در سایر فصول ۱۴۰۱ بسیار نامناسب‌تر بوده است. نهایتاً میانگین سال ۱۴۰۱ نامناسب‌تر از سال ۱۴۰۰ شده است. در سال ۱۴۰۱ سه مؤلفه به‌ترتیب به‌عنوان نامناسب‌ترین مؤلفه از منظر مشارکت‌کنندگان در پایش‌های سال ۱۴۰۱ شناخته شده‌اند که عبارتند از مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده» با کمیّت ۸/۷۸ و مؤلفه «میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان

شرح مسئله

به این نتیجه رسید که علاوه بر «محیط کسب و کار»، لازم است توجه سیاستگذاران و تصمیم‌سازان اقتصاد ایران به موضوع «امنیت سرمایه‌گذاری» نیز جلب و متمرکز شود، موضوعی که شکایت‌ها و مطالبات فعالان اقتصادی نشان می‌دهد مسئله‌ای ریشه‌دار در کشور است و توجه به آن و برقراری امنیت سرمایه‌گذاری می‌تواند «فضای سرمایه‌گذاری» در ایران را بهبود بخشد. بر این اساس و برای جلب توجه سیاستگذاران و تصمیم‌سازان اقتصاد کشور به ضرورت بهبود «فضای سرمایه‌گذاری» در ایران و نیز به موضوع «امنیت سرمایه‌گذاری» و «حقوق مالکیت»، مرکز پژوهش‌های مجلس، از زمستان ۱۳۹۶ و با مشارکت فعالان کسب و کار و اساتید متبحر در این موضوع گزارش‌های فصلی «شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری در ایران» را تهیه و به تفکیک استانی و حوزه‌های کاری منتشر می‌کند.

سرمایه‌گذاری یکی از مؤلفه‌های اصلی در رشد اقتصادی کشورهاست. با افزایش سرمایه‌گذاری است که انتقال فناوری و رشد بهره‌وری محقق خواهد شد، سرمایه‌انسانی تشکیل می‌شود، صادرات تقویت شده و رقابت‌پذیری بهبود می‌یابد. سهم نسبتاً پایین سرمایه‌گذاری از تولید ملی و نیز نوسان بسیار شدید این نسبت، نشان می‌دهد در عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری در ایران قطعاً اختلالاتی وجود داشته است. کسب و کار و سرمایه‌گذاری در هر کشور مستلزم فراهم بودن محیط نهادی مناسب و امنیت‌بخش در آن کشور است. صاحبان سرمایه، سرمایه‌های خود را در کشوری به کار خواهند انداخت که علائم و نشانه‌های امنیت اقتصادی به خوبی در آن قابل مشاهده باشد.

از سال ۱۳۹۵ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به تدریج

یافته‌های کلیدی

بیان این نکته ضروری است که نامناسب شدن عدد شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته ناشی از نامناسب‌تر شدن «نماگر عملکرد دولت» (که در آن ۳ مؤلفه پیمایشی «سهولت احقاق حق قانونی شهروندان در ادارات»، «اختلال در کسب و کار بر اثر تحریم‌های جدید خارجی» و «حمایت و همراهی واقعی مقامات استانی از داوطلبان سرمایه‌گذار» مورد سنجش قرار می‌گیرند) در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ و نامناسب‌تر شدن نماگر «ثبات اقتصاد کلان» (که در آن، مؤلفه‌های آماری «ثبات شاخص تورم مصرف‌کننده» و «ثبات نرخ ارز» به همراه مؤلفه پیمایشی «ثبات قیمت مواد اولیه» مورد سنجش قرار می‌گیرند) با توجه به نوسانات شدید در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته بوده است.

بر اساس ارزیابی فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در چهار پیمایش فصلی سال ۱۴۰۱، بر اساس میانگین سالیانه، نامناسب‌ترین مؤلفه‌های امنیت سرمایه‌گذاری و مناسب‌ترین مؤلفه‌های ارزیابی شده به ترتیب عبارت بودند از:

این گزارش، بر اساس داده‌های آماری موجود و پیمایش از حدود ۱۳۷۵۴ فعال اقتصادی سراسر کشور در طول سال ۱۴۰۱، وضعیت «امنیت سرمایه‌گذاری در ایران» طی سال ۱۴۰۱ را به تفکیک ۳۱ استان، ۳۸ مؤلفه، ۷ نماگر و ۹ حوزه کسب و کار نشان می‌دهد. شاخص کل امنیت سرمایه‌گذاری در ایران برای سال ۱۴۰۱ مقدار ۱۰/۵۶ از ۱۰ (بدترین حالت) سنجیده شده است. این شاخص در سال ۱۴۰۰ مقدار ۶/۱۶ و در سال ۱۳۹۹ مقدار ۶/۳۰، در سال ۱۳۹۸ کمیّت ۶/۰۳ و برای سال ۱۳۹۷ کمیّت ۶/۲۷ را اتخاذ کرده است که نشان می‌دهد ارزیابی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن به مقدار قابل توجهی نامناسب‌تر (بدتر) شده است.

در سال ۱۴۰۱ به ترتیب سه نماگر «عملکرد دولت»، «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» و «ثبات اقتصاد کلان» نامناسب ارزیابی نامناسبی را به خود اختصاص دادند؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ سه نماگر «عملکرد دولت» و «ثبات اقتصاد کلان» و «شفافیت و سلامت اداری» به ترتیب نامناسب‌ترین نماگرها ارزیابی شده بودند.

نامناسب ترین و مناسب ترین مؤلفه های شاخص امنیت سرمایه گذاری سالیانه

سال ۱۴۰۰			سال ۱۴۰۱		
کمیت	نامناسب ترین مؤلفه ها	ردیف	کمیت	نامناسب ترین مؤلفه ها	ردیف
۸/۳۱	اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات	۱	۸/۷۸	عمل مسئولان ملی به وعده های اقتصادی داده شده	۱
۸/۲۸	عمل مسئولان ملی به وعده های اقتصادی داده شده	۲	۸/۳۴	میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری	۲
۸/۱۵	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده های اقتصادی داده شده	۳	۸/۲۰	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده های اقتصادی داده شده	۳
کمیت	مناسب ترین مؤلفه ها	ردیف	کمیت	مناسب ترین مؤلفه ها	ردیف
۴/۴۴	سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات)	۱	۵/۰۱	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	۱
۴/۵۱	رواج توزیع کالای قاچاق	۲	۵/۱۵	سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات)	۲
۴/۸۳	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	۳	۵/۲۸	وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار	۳

به نظر می رسد شاید این اتفاق ناشی از این نکته باشد که از نظر فعالان کسب و کار مشارکت کننده در پایش های سال ۱۴۰۱ میزان حمایت مورد نظر این فعالان توسط مسئولان امر از داوطلبان سرمایه گذاری های چندان رضایت بخش و مناسب نبوده است که منجر به قرار گیری این مؤلفه در جایگاه دومین مؤلفه نامناسب شده است. همچنین گفتنی است که همانند سال گذشته همچنان مؤلفه «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده های اقتصادی داده شده» در جایگاه سوم نامناسب ترین مؤلفه ها قرار گرفته است.

امنیت اقتصادی و فضای سرمایه گذاری در ایران کمک کند. علاوه بر اینها، امید است با انجام مستمر این ارزیابی و انتشار نتایج آن، مسئولان اجرایی کشوری و استانی در قبال فعالان اقتصادی، متعهد تر و مسئولیت پذیر تر شده و قوای مقننه و قضائیه نیز در ایجاد بستر امن و رقابتی برای سرمایه گذاری و تولید در ایران بیشتر و مؤثر تر بکوشند.

با توجه به بررسی های به عمل آمده ملاحظه می شود که در سال ۱۴۰۱ نامناسب ترین مؤلفه امنیت سرمایه گذاری که فعالان اقتصادی را بیش از همه آزار می دهد مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده های اقتصادی داده شده» بوده است، به گونه ای که حتی مقدار عددی آن نسبت به سال ۱۴۰۰ نیز افزایش یافته است. نکته قابل توجه آن است که در طی چند سال اخیر مؤلفه «میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه گذاری» به شدت نامناسب ارزیابی شده است، آن هم به گونه ای که برای اولین بار در جایگاه دومین مؤلفه نامناسب قرار گرفته است.

پیشنهاد راهکارهای تقنینی، نظارتی یا سیاستی

انتظار می رود با تداوم تهیه و انتشار گزارش های امنیت سرمایه گذاری، توجه و حساسیت عموم مسئولان کشور به این عامل کلیدی سرمایه گذاری و رشد اقتصادی، اما مغفول مانده در سیاست گذاری اقتصاد ایران جلب شود و این مجموعه گزارش ها، به ترویج گفتمان امنیت سرمایه گذاری، قانون گذاری بهتر، رعایت قانون، احترام بیشتر به حقوق مالکیت و نیز بهبود عینی و واقعی

۱. مقدمه

در ادبیات تخصصی، عبارت‌های محیط کسب و کار^۱ و فضای سرمایه‌گذاری^۲ تقریباً به یک مفهوم اشاره دارند؛ با این تفاوت که فضای سرمایه‌گذاری (به مفهوم عوامل مؤثر بر تصمیم یک سرمایه‌گذار بالقوه برای سرمایه‌گذاری در یک منطقه) به قبل از تأسیس بنگاه و تصمیم کارآفرین برای شروع کار مربوط می‌شود، اما محیط کسب و کار (مجموعه عوامل مؤثر بر اداره و عملکرد بنگاه‌های یک منطقه یا حوزه کاری که تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند) به بعد از تأسیس بنگاه مربوط می‌شود.^۳

در این تحقیق، منظور از «امنیت سرمایه‌گذاری»، شرایطی است که در آن، اقتصاد کلان (نرخ تورم، نرخ ارز و...) با اثبات یا قابل پیش‌بینی باشد، حاکمیت قانون برقرار باشد و اعمال شود (یعنی برای همه و به‌طور مؤثری اجرا شود)، قوانین و مقررات، تصمیم‌های مسئولان و رویه‌های اجرایی کشور، با اثبات باشند و به‌طور سهل و مؤثری اجرا شوند و در صورت ضرورت داشتن تغییر در هر یک از آنها، تغییرات قبلاً به اطلاع ذی‌نفعان برسد. همچنین اطلاعات مؤثر بر فعالیت‌های اقتصادی به‌طور شفاف و برابر در دسترس همه شهروندان باشد و نهادهای قضایی و انتظامی چنان مجهز، سالم و کارآمد باشند که هر گونه نقض حقوق مالکیت شهروندان، یا استفاده بدون اجازه از دارایی فیزیکی یا معنوی دیگران، برای هیچ‌کس اعم از شخص حقیقی و حقوقی از جمله مسئولان کشور، مقرون به‌صرفه نباشد و شهروندان مالباخته بتوانند با مراجعه به نهادهای ذی‌صلاح، در کمترین زمان، مال از دست رفته خود را به‌همراه خسارت مربوطه، دریافت کنند.^۴ شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری از هفت نماگر و ۳۸ مؤلفه پیمایشی و آماری به‌شرح زیر تشکیل شده است:

■ نماگر مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض (شامل ۸ مؤلفه، ۲ پیمایشی و ۶ آماری)،

■ نماگر ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی (شامل ۴ مؤلفه، ۳ پیمایشی و ۱ آماری)،

■ نماگر شفافیت و سلامت اداری (شامل ۴ مؤلفه و همه پیمایشی)،

■ نماگر فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی (شامل ۹ مؤلفه، ۵ پیمایشی و ۴ آماری)،

■ نماگر تعریف و تضمین حقوق مالکیت (شامل ۷ مؤلفه، ۳ پیمایشی و ۴ آماری)،

■ نماگر عملکرد دولت (شامل ۳ مؤلفه، هر ۳ پیمایشی)،

■ نماگر ثبات اقتصاد کلان (شامل ۳ مؤلفه، ۱ پیمایشی و ۲ آماری).

1. Business Environment 2. Investment Climate

۳. سیدامیر سیاح و دیگران، «سنجش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران: چارچوب مفهومی، روش، شاخص و نماگرها (ویرایش اول)»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۵۸۵۲، اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷، صص ۵ و ۶.

۴. گزارش ارزیابی پیش‌رو، مبتنی بر گزارشی با مشخصات زیر است: سیدامیر سیاح و دیگران، «سنجش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران: چارچوب مفهومی، روش، شاخص و نماگرها (ویرایش اول)»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی، شماره مسلسل ۱۵۸۵۲، اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷. برخی از صاحب‌نظرانی که در طول این مدت در تدوین مؤلفه‌ها و نماگرهای این گزارش همکاری کرده‌اند عبارتند از: (به ترتیب حروف الفبا): آقایان محمود احمدپور داریانی، علی اسداللهی، مرتضی ایمانی‌راد، محمد بحرینیان، لطفعلی بخشی، حمید پاداش، ابوالفضل پاسبانی صومعه، سیدبهبزاد پورسید، جمشید تقسیمی، سیدرضا حجازی، محمدحسین حسین‌زاده بحرینی، سیدمحمد رضا حسینی، آرمان خالقی، سیداحسان خاندوزی، سیدضیاءالدین خرماشاهی، محمد خطیبی، جعفر خیرخواهان، محسن رناتی، رضازعفریان، بهروز زمردپوش، حسن سبحانی، سیدبابر سبحانی فر، علی شمس اردکانی، رحیم فرضیپور، سعید قاسمی‌زاده‌تمر، نوروز کهزادی، سیدجعفر مرعشی، هادی مظاهری، مینا مهرنوش، سالار معینی کرمانشاهی، حسین نقره‌کار شیرازی.

مجموعاً ۲۱ مؤلفه پیمایشی و ۱۷ مؤلفه آماری، شاخص امنیت سرمایه گذاری در ایران را تشکیل می دهند. مؤلفه های آماری از مراجع رسمی اخذ شده و مؤلفه های پیمایشی، در هر فصل طی اصولی مدون و علمی نگاه فعالان اقتصادی را مورد ارزیابی قرار می دهند. گزارش حاضر، تلفیق گزارش های چهار فصل سال ۱۴۰۱ است و می تواند نکات قابل توجهی برای سیاستگذاران اقتصاد ایران داشته باشد.^۱

البته باید به این نکته توجه شود که این گزارش های فصلی، صرفاً وضعیت شاخص «امنیت سرمایه گذاری»، آن هم بر اساس داده های آماری در دسترس و داده های پیمایشی دریافت شده از فعالان مشارکت کننده در پایش های فصلی امنیت سرمایه گذاری در ۳۱ استان کشور را می سنجد نه وضعیت «فروش» بنگاه ها یا شرایط محیطی و وضعیت «محیط کسب و کار» در کشور. شاخص امنیت سرمایه گذاری بیشتر از جنس ثبات قوانین و مقررات، سلامت اداری، تضمین حقوق مالکیت، فرهنگ وفای به عهد در بازارها و ... است که به صورت مستقیم تحت تأثیر عوامل برونزا قرار ندارند. در این گزارش ابتدا وضعیت مؤلفه های شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱ بر اساس مؤلفه های آماری و مؤلفه های پیمایشی به صورت تفکیکی بیان شده است و در ادامه شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری برای سال ۱۴۰۱ و وضعیت هفت نماگر شاخص امنیت سرمایه گذاری به تفکیک ۳۱ استان مورد تحلیل قرار گرفته اند و در نهایت وضعیت امنیت سرمایه گذاری به تفکیک حوزه های کاری برای سال ۱۴۰۱ بیان شده است.

۲. وضعیت مؤلفه های شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱

الف) مؤلفه های آماری (Hard Data) شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱

محاسبه شده بوده، در حالی که در سال ۱۳۹۸ کمیّت فوق ۴/۲۶ بوده است و در سال ۱۳۹۷ این کمیّت ۴/۵۴ بوده است؛ به عبارتی وضعیت شاخص امنیت سرمایه گذاری از نظر مؤلفه های آماری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ رو به نامناسب شدن رفته است. البته با مقایسه تک تک مؤلفه ها بین سال ۱۴۰۱ و سال ۱۴۰۰ متوجه می شویم که برخی از آنها مانند ثبات مسئولان استانی، تعداد پرونده های مطالبه طلب (به هر ۱۰۰ هزار نفر)، میانگین زمان رسیدگی به هر پرونده ورودی (روز) و نرخ رسیدگی به پرونده های قضایی (درصد از ورودی) به مقدار قابل توجهی بهبود یافته اند و برخی مؤلفه ها مانند ثبات نرخ ارز، سرقت مستوجب تعزیر (به هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) و شاخص تورم مصرف کننده و تعداد تصادف منجر به فوت یا جرح (به هر ۱۰۰ هزار نفر) نیز به مقدار زیادی نامناسب تر شده اند. که در نتیجه منجر به نامناسب تر شدن وضعیت مؤلفه های آماری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ شده است.

پایش امنیت سرمایه گذاری سالانه بر اساس میانگین شاخص های به دست آمده فصول هر سال محاسبه می شود و بدان جهت که در برخی از فصول به دلایل متعدد تعداد فعالان کسب و کار مشارکت کننده در پرسشنامه های فصلی به کفایت آماری لازم نرسیده اند با محاسبه میانگین سالانه هم از نظر آماری و هم از نظر کاهش خطای محاسباتی به شاخص امنیت سرمایه گذاری واقع بینانه تری می رسیم لذا امکان مقایسه شاخص سالانه نیز فراهم شده و مقایسه های سالانه نماگرها نیز از کفایت آماری مناسب تری برخوردار خواهد بود.

جدول ۱ وضعیت مؤلفه های آماری در سال ۱۴۰۱ را به تفکیک فصول نشان می دهد. داده های ۱۷ مؤلفه آماری (HD) از نهادهای رسمی مرتبط دریافت شده است. میانگین مؤلفه های آماری شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱ مقدار عددی ۴/۲۴ و برای سال ۱۴۰۰ مقدار عددی ۴/۱۴ محاسبه شده است، برای سال ۱۳۹۹، مقدار ۴/۲۷

۱. کلیه آمارها و ارقام ارائه شده در این گزارش، مستند به ۱۹ گزارش قبلی مرکز پژوهش های هادرموضوع پایش امنیت سرمایه گذاری است (برای سال ۱۳۹۷ گزارش هایی به شماره مسلسل: ۱۶۶۱۹، ۱۶۵۲۶، ۱۶۴۰۰، ۱۶۱۸۷، ۱۶۰۰۰، ۱۶۱۸۷، ۱۶۴۰۰، ۱۶۹۹۰، ۱۶۹۲۶، ۱۶۸۲۰، ۱۷۱۳۱ و برای سال ۱۳۹۹ گزارش های به شماره مسلسل ۱۷۵۷۸، ۱۷۴۳۳، ۱۷۴۰۰، ۱۷۴۲۵، ۱۷۸۴۲ و برای سال ۱۴۰۰ گزارش هایی به شماره مسلسل ۱۸۰۴۷، ۱۸۲۶۶، ۱۸۱۳۶ و ۱۸۴۴۶ و برای سال ۱۴۰۱ گزارش هایی به شماره مسلسل ۱۹۲۶۳، ۱۸۸۳۲، ۱۹۱۷۰، ۱۹۲۲۵).

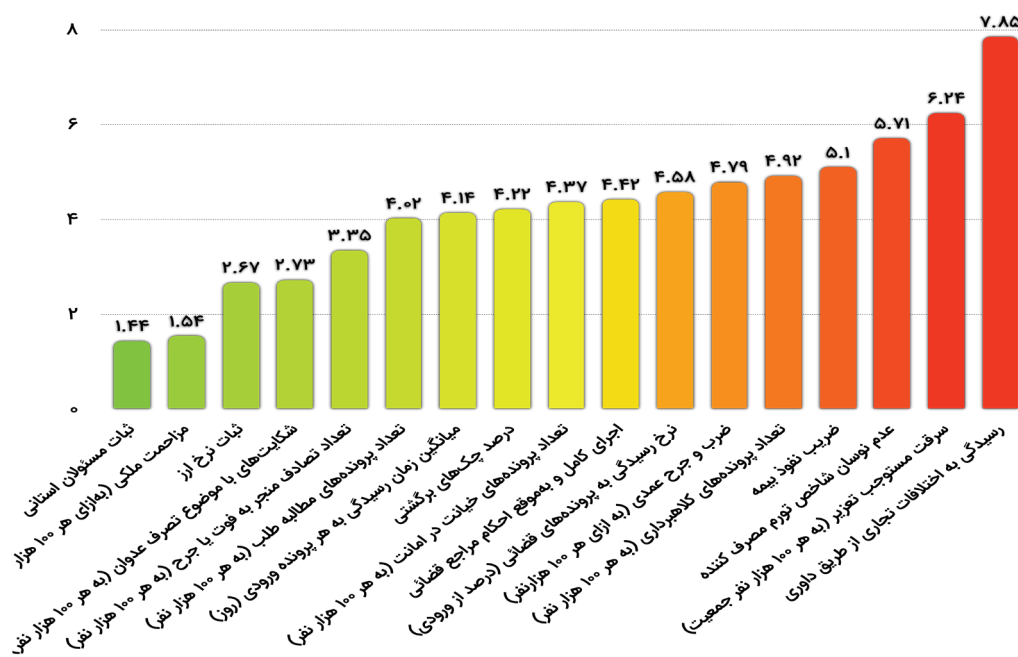

جدول ۱. وضعیت مؤلفه‌های آماری امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ و سال‌های ماقبل

رتبه ۱۴۰۱	مؤلفه‌های آماری امنیت سرمایه‌گذاری	میانگین ۱۴۰۱	میانگین ۱۴۰۰	میانگین ۱۳۹۹	میانگین ۱۳۹۸	میانگین ۱۳۹۷
۱	ثبات مسئولان استانی	۱/۴۴	۲/۳۷	۱/۴۱	۱/۳۳	۱/۶۴
۲	مزاخمت‌ملکی (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)	۱/۵۴	۱/۵۴	۱/۵۲	۱,۸۳	۱/۳۱
۳	ثبات نرخ ارز	۲/۶۷	۱/۷۹	۳/۴۲	۲/۹۱	۲/۶۸
۴	شکایت‌های با موضوع تصرف عدوان (به هر ۱۰۰ هزار نفر)	۲/۷۳	۲/۷۸	۲/۷۸	۲/۶۶	۶/۳۵
۵	تعداد تصادفات منجر به فوت یا جرح (به هر ۱۰۰ هزار نفر)	۳/۳۵	۲/۳۶	۲/۲۰	۲/۴۰	۲/۴۹
۶	تعداد پرونده‌های مطالبه طلب (به هر ۱۰۰ هزار نفر)	۴/۰۲	۴/۴۶	۴/۶۱	۴/۶۸	۶/۱۱
۷	میانگین زمان رسیدگی به هر پرونده ورودی (روز)	۴/۱۴	۴/۶۲	۵/۰۴	۴/۹۱	۴/۰۱
۸	درصد چک‌های برگشتی	۴/۲۲	۴/۲۸	۴/۷۶	۴/۷۲	۴/۴۹
۹	تعداد پرونده‌های خیانت در امانت (به هر ۱۰۰ هزار نفر)	۴/۳۷	۴/۵۸	۴/۷۸	۴/۷۷	۴/۷۲
۱۰	اجرای کامل و به موقع احکام مراجع قضایی	۴/۴۲	۴/۳۶	۵/۶۰	۵/۷۰	۵/۰۵
۱۱	نرخ رسیدگی به پرونده‌های قضایی (درصد از ورودی)	۴/۵۸	۵/۱۳	۴/۲۴	۴/۴۳	۵/۱۸
۱۲	ضرب و جرح عمدی (به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر)	۴/۷۹	۴/۸۲	۵/۵۴	۵/۶۱	۶/۴۰
۱۳	تعداد پرونده‌های کلاهبرداری (به هر ۱۰۰ هزار نفر)	۴/۹۲	۴/۳۱	۳/۶۴	۲/۷۷	۶
۱۴	ضریب نفوذ بیمه	۵/۱۰	۴/۹۱	۴/۷۹	۴/۸۱	۴/۶۳
۱۵	عدم نوسان شاخص تورم مصرف‌کننده	۵/۷۱	۵/۴۵	۴/۵۴	۴/۶۲	۵/۳۰
۱۶	سرقت مستوجب تعزیر (به هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)	۶/۲۴	۵/۳۰	۵/۱۷	۴/۹۸	۵/۰۶
۱۷	رسیدگی به اختلافات تجاری از طریق داوری	۷/۸۵	۷/۴۰	۸/۳۵	۸/۳۵	۹/۰۲
	میانگین مؤلفه‌های آماری امنیت سرمایه‌گذاری	۴/۲۴	۴/۱۴	۴/۲۷	۴/۲۶	۴/۵۴

توضیح: کمیت ارزیابی هر چه به ۱۰ نزدیک‌تر باشد وضعیت بدتر را نشان می‌دهد.

نمودار ۱. مقایسه مؤلفه‌های آماری شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در ایران در سال ۱۴۰۱

ب) مؤلفه‌های پیمایشی (Survey Data) شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱

جدول ۲، ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد. میانگین عددی مؤلفه‌های پیمایشی از منظر فعالان کسب‌وکار مشارکت‌کننده در این گزارش برای سال ۱۴۰۱ با کمیّت ۷/۱۴ به‌دست آمده است؛ در حالی که برای سال ۱۴۰۰ با عدد کمی ۶/۶۷ به‌دست آمده بوده و برای سال ۱۳۹۹، مقدار ۶/۷۴ و ۶/۸۲ و برای سال ۱۳۹۸، مقدار ۶/۴۷ و برای سال ۱۳۹۷، مقدار ۶/۷۴ محاسبه شده بوده است. به عبارتی وضعیت وضعیتی اکثر مؤلفه‌های پیمایشی در کل سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ به سمت نامناسب شدن حرکت کرده‌اند و روند بهبودی آنها متوقف شده است. این امر هشدار جدی جهت بررسی چرایی وضعیت نامناسب شدن امنیت سرمایه‌گذاری است.

جدول ۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ و سه سال ماقبل از آن

رتبه ۱۴۰۱	مؤلفه‌های پیمایشی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری	میانگین ۱۴۰۱	میانگین ۱۴۰۰	میانگین ۱۳۹۹	میانگین ۱۳۹۸	میانگین ۱۳۹۷	رتبه ۱۴۰۰
۱	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	۵/۰۱	۴/۸۳	۴/۷۹	۴/۵۳	۴/۸۱	۳
۲	سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات)	۵/۱۵	۴/۴۴	۴/۴۷	۴/۳۲	۴/۳۷	۱
۳	وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار	۵/۲۸	۵/۲۱	۵/۲۸	۴/۹۸	۵/۶۲	۵
۴	رواج توزیع کالای قاچاق	۵/۳۴	۴/۵۱	۴/۴۳	۳/۹۴	۴/۰۷	۲
۵	میزان وفای به عهد در اجرای قرارداد کتبی یا شفاهی در بازار	۵/۷۰	۵/۱۸	۵/۳۰	۵/۲۰	۵/۹۲	۴
۶	میزان شیوع رشوه در ادارات	۶/۴۳	۷/۸۸	۷/۹۱	۷/۵۲	۷/۶۳	۱۸
۷	دسترسی آزاد و عمومی به اطلاعات و تصمیمات مسئولان	۶/۵۱	۶	۶/۱۲	۴۷/۵	۵/۹۸	۶
۸	میزان اعتماد به دادگاه‌های استان برای احقاق به‌موقع و منصفانه حق در دعاوی تجاری	۷/۴۲	۶/۶۹	۶/۷۶	۶/۵۹	۶/۷۰	۱۰
۹	ثبات قوانین و مقررات	۷/۴۵	۶/۵۹	۶/۸۲	۶/۷۴	۶/۷۴	۹
۱۰	سرعت عمل و تعهد مراجع انتظامی در رسیدگی به شکایات فعالان اقتصادی	۷/۵۹	۶/۴۶	۶/۵۴	۵/۵۹	۶/۰۲	۸
۱۱	اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات	۷/۶۵	۸/۳۹	۸/۳۶	۷/۹۳	۸/۲۴	۲۱
۱۲	ثبات قیمت مواد اولیه	۷/۶۵	۷/۴۵	۷/۸۶	۷/۴۶	۷/۶۱	۱۴
۱۳	میزان اختلال در اثر تحریم‌های خارجی	۷/۷۵	۷/۸۱	۷/۹۴	۷/۵۳	۷/۷۷	۱۷
۱۴	وفای به عهد در اجرای قراردادها توسط دولت و شرکت‌های دولتی	۷/۸۶	۶/۹۸	۷/۲۲	۶/۹۰	۷/۱۱	۱۱
۱۵	روشن بودن قوانین و مقررات ناظر بر کسب‌وکار	۷/۸۸	۶/۴۰	۶/۵۹	۶/۵۹	۶/۶۰	۷
۱۶	احقاق حقوق قانونی در ادارات دولتی	۷/۹۳	۷/۴۳	۷/۴۸	۷/۱۹	۷/۵۱	۱۳
۱۷	میزان تخصصی بودن رسیدگی به دعاوی تجاری در مراجع قضایی	۸/۰۰	۶/۹۸	۶/۹۸	۶/۸۹	۷/۰۹	۱۲
۱۸	ثبات یا قابل پیش‌بینی بودن تصمیمات مسئولان استانی یا محلی	۸/۱۴	۷/۴۷	۷/۷۰	۷/۲۳	۷/۵۵	۱۵
۱۹	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده	۸/۲۰	۸/۱۵	۸/۳۳	۷/۸۹	۸/۱۹	۱۹
۲۰	میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری	۸/۳۴	۷/۷۳	۷/۷۸	۷/۳۳	۷/۵۶	۱۶
۲۱	عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده	۸/۷۸	۸/۲۸	۸/۶۰	۸/۳۰	۸/۴۴	۲۰
۲۲	تأثیر تغییر قوانین و مقررات صادراتی	۶/۰۵	-	-	-	-	-
۲۳	قیمت‌گذاری دستوری	۶/۰۲	-	-	-	-	-
۲۴	تأثیر تغییر قوانین و مقررات وارداتی	۵/۹۱	-	-	-	-	-
	میانگین مؤلفه‌های پیمایشی	۷/۱۴	۶/۶۷	۶/۸۲	۶/۴۷	۶/۷۴	

توضیح: کمیّت ارزیابی هر چه به ۱۰ نزدیک‌تر باشد وضعیت بدتر را نشان می‌دهد.

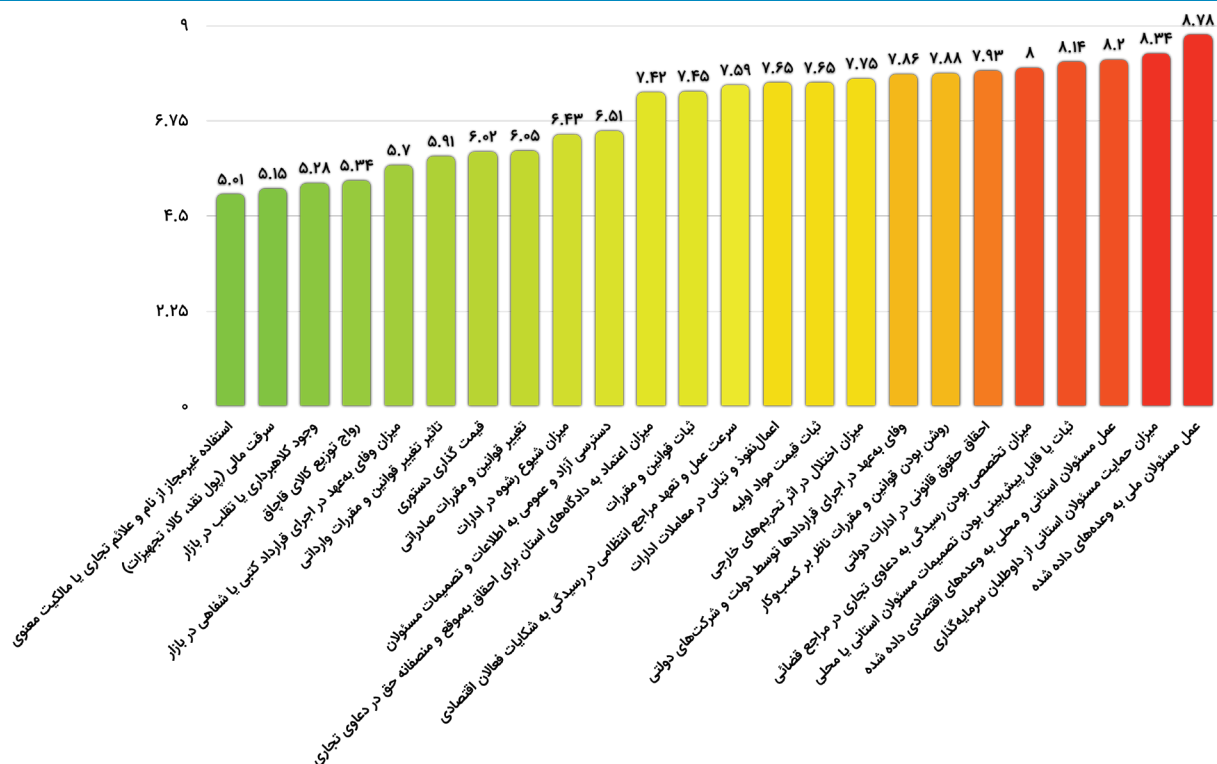
سه مؤلفه «تأثیر تغییر قوانین و مقررات صادراتی»، «قیمت‌گذاری دستوری» و «تأثیر تغییر قوانین و مقررات وارداتی» از ابتدای سال ۱۴۰۱ در پرسش‌نامه‌ها افزوده شده است.

مؤلفه‌های امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ قابل شناسایی هستند.

براساس یافته‌های موجود تنها میانگین ۳ مؤلفه پیمایشی «میزان شیوع رشوه در ادارات»، «اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات»، و «میزان اختلال در اثر تحریم‌های خارجی» در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ مناسب‌تر ارزیابی شده‌اند و متأسفانه ۱۸ مؤلفه دیگر در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ نامناسب‌تر ارزیابی شده‌اند که نشان‌دهنده این است که ذهنیت فعالان اقتصادی در خصوص مؤلفه‌های مورد پرسش در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ نامناسب‌تر شده است. در نمودار ۲، این مؤلفه‌ها مقایسه شده‌اند.

آنچه از تحلیل داده‌های موجود در جدول ۲ می‌توان استنباط کرد این است که همچنان فعالان اقتصادی شرکت‌کننده در این مطالعات، دو مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده»، و «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌ها» را نامناسب‌ترین مؤلفه‌های امنیت سرمایه‌گذاری معرفی کرده‌اند، اما برای اولین بار مؤلفه «میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری» دومین مؤلفه نامناسب در سال ۱۴۰۱ شناخته شده است و نیز سه مؤلفه «استفاده غیرمجاز از نام تجاری و مالکیت معنوی»، «سرقت مالی (پول نقد، کالا و تجهیزات)» و «وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار» به ترتیب به عنوان مناسب‌ترین

نمودار ۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از ۲۱ مؤلفه پیمایشی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱

۳. وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

در سال ۱۴۰۱ به ترتیب چهار استان ایلام، سیستان و بلوچستان، تهران و چهارمحال و بختیاری نامناسب‌ترین وضعیت را در میان استان‌ها به خود اختصاص داده‌اند؛ در حالی که برای سال ۱۴۰۰ به ترتیب چهار استان تهران، کهگیلویه و بویراحمد و خوزستان و ایلام نامناسب‌ترین وضعیت را در میان استان‌ها به خود اختصاص داده بودند. در عین حال برای سال ۱۴۰۱ به ترتیب سه استان خراسان جنوبی، سمنان و قزوین مناسب‌ترین وضعیت را داشته‌اند و در سال ۱۴۰۰ سه استان خراسان جنوبی، سمنان و گلستان مناسب‌ترین وضعیت را به دست آورده بودند.

بر اساس پژوهش‌های پشتیبان گزارش حاضر، شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری، با محاسبه میانگین وزنی مؤلفه‌های پیمایشی و آماری با نسبت ۸۰ به ۲۰ استخراج می‌شود. این شاخص در سال ۱۴۰۱، مقدار ۶/۵۶ از ۱۰ (کمیت ۱۰ به معنای نامنی مطلق سرمایه گذاری) به دست آمده است؛ در حالی که برای سال ۱۴۰۰ مقدار ۶/۱۶، در سال ۱۳۹۹ مقدار ۶/۳۰ و برای سال ۱۳۹۸، مقدار ۶/۰۳ محاسبه شده است و در مقایسه با میانگین سال ۱۳۹۷ با کمیت ۶/۲۷ در میان همه سال‌های بررسی شاخص امنیت سرمایه گذاری به عنوان نامناسب‌تر سال ارزیابی شده است.

جدول ۳. رتبه‌بندی* استان‌ها از نظر شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری در ۴ سال منتهی به ۱۴۰۱

رتبه ۱۴۰۱	استان	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
۱	خراسان جنوبی	۶/۰۵	۵/۵۳	۵/۸۷	۵/۶۲
۲	سمنان	۶/۰۶	۵/۷۷	۶/۰۶	۵/۷۹
۳	قزوین	۶/۱۰	۶/۰۰	۶/۲۰	۶/۱۴
۴	هرمزگان	۶/۱۷	۵/۹۶	۶/۱۲	۵/۸۸
۵	کرمان	۶/۲۲	۵/۹۲	۶/۱۷	۵/۹۹
۶	آذربایجان غربی	۶/۲۸	۶/۰۹	۶/۱۱	۶/۰۷
۷	مرکزی	۶/۴۵	۶/۱۲	۶/۲۵	۶/۰۵
۸	مازندران	۶/۴۷	۶/۱۴	۶/۴۹	۶/۲۰
۹	لرستان	۶/۵۰	۶/۲۹	۶/۴۲	۶/۱۵
۱۰	کردستان	۶/۵۰	۶/۲۲	۶/۴۶	۶/۲۲
۱۱	یزد	۶/۵۲	۵/۹۸	۵/۹۹	۵/۵۷
۱۲	اردبیل	۶/۵۴	۶/۱۰	۶/۲۶	۶/۱۷
۱۳	خراسان شمالی	۶/۵۴	۶/۰۸	۶/۴۰	۵/۹۱
۱۴	گلستان	۶/۵۷	۵/۸۶	۶/۰۲	۵/۸۳
۱۵	خراسان رضوی	۶/۵۷	۶/۱۶	۶/۳۰	۶/۰۶
۱۶	قم	۶/۵۸	۶/۰۸	۶/۲۳	۵/۷۴
۱۷	فارس	۶/۶۳	۶/۲۷	۶/۳۸	۵/۹۴
۱۸	زنجان	۶/۶۳	۶/۲۴	۶/۴۱	۵/۹۹
۱۹	همدان	۶/۶۷	۶/۰۲	۶/۲۲	۵/۹۰
۲۰	آذربایجان شرقی	۶/۶۷	۶/۳۷	۶/۲۷	۶/۱۵
۲۱	البرز	۶/۶۷	۶/۳۷	۶/۵۹	۶/۱۰
۲۲	خوزستان	۶/۶۸	۶/۴۷	۶/۴۷	۶/۱۵
۲۳	بوشهر	۶/۷۱	۶/۲۳	۶/۳۵	۶/۰۰
۲۴	گیلان	۶/۷۳	۶/۳۱	۶/۳۴	۶/۳۲
۲۵	اصفهان	۶/۷۳	۶/۲۸	۶/۵۳	۶/۰۹
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۶/۷۷	۶/۶۰	۶/۶۰	۶/۲۳
۲۷	کرمانشاه	۶/۷۹	۶/۲۴	۶/۲۷	۶/۰۲
۲۸	چهارمحال و بختیاری	۶/۷۹	۶/۲۹	۶/۴۴	۶/۱۲
۲۹	تهران	۶/۸۵	۶/۶۲	۶/۸۰	۶/۵۱
۳۰	سیستان و بلوچستان	۶/۹۹	۵/۹۸	۶/۱۳	۶/۰۵
۳۱	ایلام	۷/۰۲	۶/۴۷	۶/۲۵	۵/۹۰
	میانگین	۶/۵۶	۶/۱۶	۶/۳۰	۶/۰۳

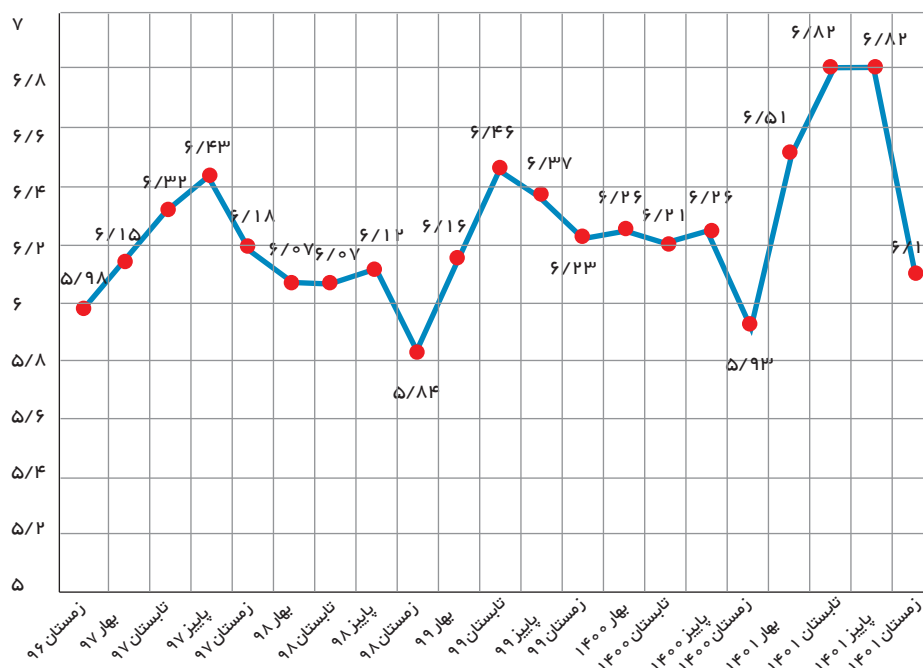
* رتبه‌بندی بر اساس شاخص امنیت سرمایه گذاری سال ۱۴۰۱ از مناسب‌ترین به نامناسب‌ترین تنظیم شده است.

شکل ۱. شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

نمودار ۳ روند شاخص امنیت سرمایه‌گذاری طی ۲۲ فصل گذشته را نشان می‌دهد. اوج نمودار (نشان دهنده بدترین و نامناسب‌ترین وضعیت فصل) در پاییز و زمستان ۱۴۰۱ و تابستان ۱۳۹۹ و مناسب‌ترین و بهترین وضعیت مربوط به فصل زمستان ۱۳۹۸، زمستان ۱۴۰۰ و در نهایت بهار ۱۴۰۲ بوده است.

نمودار ۳ روند تغییرات شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری طی ۲۲ فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۶ تا بهار ۱۴۰۲)

۴. وضعیت نماگرهای شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱

در ادارات»، «اختلال در کسب و کار بر اثر تحریم های جدید خارجی» و «حمایت و همراهی واقعی مقامات استانی از داوطلبان سرمایه گذار» است در سال ۱۴۰۱ نیز مجدداً با عدد ۸/۰۰ از ۱۰ نامناسب ترین نماگر ارزیابی شده است، مقدار کمی این نماگر در سال ۱۴۰۰ معادل ۷/۶۶ بوده است که نشان از نامناسب تر شدن وضعیت آن در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ بوده است.

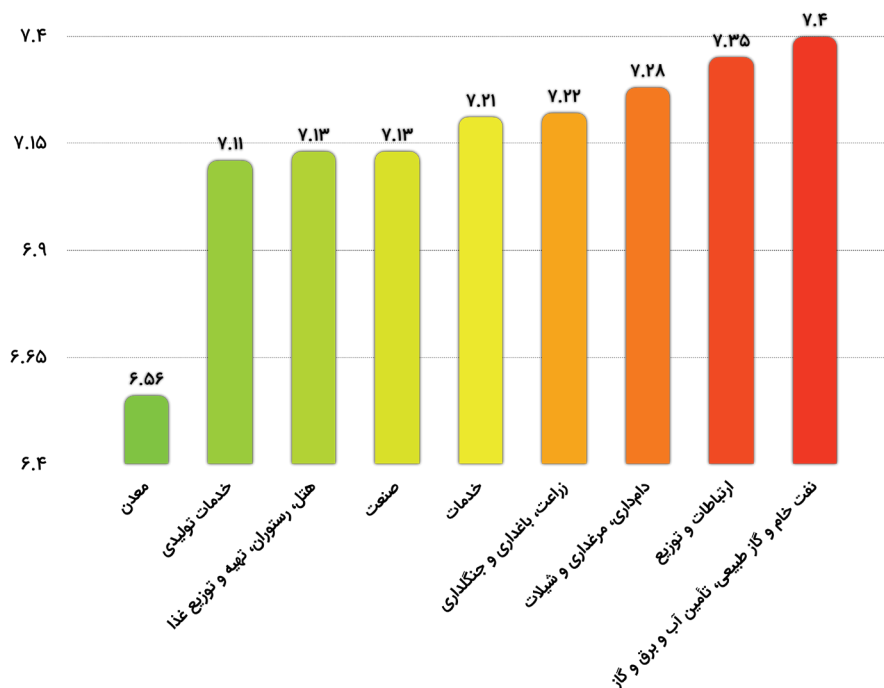
شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری در ایران شامل ۷ نماگر و ۳۸ مؤلفه (۱۷ مؤلفه آماری و ۲۱ مؤلفه پیمایشی) است؛ نماگرهای سال ۱۴۰۱ از میانگین وزنی محاسبات انجام شده برای نماگرهای چهار فصل به دست آمده که در جدول ۴ نشان داده شده است. همان طور که ملاحظه می شود وضعیت نماگر عملکرد دولت (که شامل سه مؤلفه پیمایشی «سهولت احقاق حقوق قانونی شهروندان

جدول ۴. نماگرهای امنیت سرمایه گذاری به ترتیب ارزیابی (از مناسب به نامناسب) * در سال ۱۴۰۱

نماگرهای امنیت سرمایه گذاری به ترتیب ارزیابی	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰
نماگر مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض (بهترین ارزیابی)	۴/۸۶	۴/۳۸	۴/۴۱	۴/۱۳	۴/۲۹	نامناسب تر
نماگر شفافیت و سلامت اداری	۶/۴۸	۶/۵۸	۶/۶۸	۶/۳۳	۶/۵۵	مناسب تر
نماگر ثبات و پیش بینی پذیری مقررات و رویه های اجرایی	۶/۵۵	۵/۸۹	۵/۹۰	۵/۷۵	۵/۹۱	نامناسب تر
نماگر فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی	۶/۶۱	۶/۰۵	۶/۳۸	۶/۲۷	۶/۵۹	نامناسب تر
نماگر ثبات اقتصاد کلان	۶/۹۲	۶/۶۵	۷/۰۸	۶/۲۸	۷/۱۷	نامناسب تر
نماگر تعریف و تضمین حقوق مالکیت	۷/۱۸	۶/۴۰	۶/۵۶	۶/۶۹	۶/۷۲	نامناسب تر
نماگر عملکرد دولت (بدترین ارزیابی)	۸/۰۰	۷/۶۶	۷/۷۳	۶/۷۸	۷/۱۰	نامناسب تر

بر اساس میانگین وزنی سال.

نمودار ۴. نماگرهای امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱

۱۴۰۱ با کمیّت ۶/۹۲ با وجود بدتر شدن مقدار عددی آن نسبت به سال گذشته، اما در جایگاه سومین نماگر نامناسب قرار گرفته است؛ به عبارتی با توجه به تحولات اقتصاد کلان، نوسانات نرخ ارز و روند افزایشی شاخص تورم، نامناسب‌تر شدن وضعیت نماگر ثبات اقتصاد کلان در سال ۱۴۰۱ دور از انتظار نبوده است. از طرف دیگر با توجه به نامناسب‌تر ارزیابی شدن وضعیت نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» نسبت به سال گذشته این نماگر در جایگاه دومین نماگر نامناسب برای سال ۱۴۰۱ جای گرفته است، در این میان همچنان همانند سنوات گذشته مجدداً نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» مناسب‌ترین نماگر شاخص امنیت سرمایه‌گذاری برای سال ۱۴۰۱ ارزیابی شده است.

همان‌طور که در جدول ۴ و نمودار ۴ ملاحظه می‌شود در سال ۱۴۰۱ نماگر «عملکرد دولت»، نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» و «ثبات اقتصاد کلان» به ترتیب نامناسب‌ترین نماگرها ارزیابی شده بودند که در طی سال‌های مورد سنجش این پایش همواره جزء ۳ نماگر نامناسب قرار گرفته‌اند. نکته قابل توجه آن است که وضعیت نماگر «ثبات اقتصاد کلان» که در سال ۱۳۹۷ با عدد ۷/۱۷ از ۱۰ به عنوان نامناسب‌ترین نماگر ارزیابی شده بوده است و در سال ۱۳۹۸ با کمیّت ۶/۲۸ در رتبه چهارمین نماگر نامناسب ارزیابی شده بود در سال ۱۳۹۹ مجدداً با افزایش قابل ملاحظه‌ای و با کمیّت ۷/۰۸ و برای سال ۱۴۰۰ با کمیّت ۶/۶۵ جایگاه دومین نماگر نامناسب شناسایی شده بوده است و در سال

۵. بررسی وضعیت نماگرهای امنیت سرمایه‌گذاری در ایران به تفکیک استانی در سال ۱۴۰۱

در ادامه رتبه‌بندی استان‌ها به ترتیب هریک از هفت نماگر امنیت سرمایه‌گذاری بر حسب مناسب‌ترین تا نامناسب‌ترین ارزیابی در استان‌ها در هر نماگر، برای سال ۱۴۰۱ ارائه شده است.

نماگر «عملکرد دولت»

نامناسب ارزیابی شده است؛ این وضعیت نامناسب ارزیابی شدن این نماگر (همواره نامناسب‌ترین نماگر شناسایی شده است) نیاز به بررسی دقیق‌تر و تحلیل‌های خاص خود دارد و قطعاً حائز پیام‌های قابل توجه برای نهادهای مربوطه و درگیر با مؤلفه‌های این نماگر می‌باشد.

در سال ۱۴۰۱ نیز مجدداً همانند سال قبل از آن، نماگر عملکرد دولت با کمیّت ۸ به‌عنوان نامناسب‌ترین نماگر ارزیابی شده است؛ در سال ۱۴۰۰، با کمیّت ۷/۶۶ و در سال ۱۳۹۹ با کمیّت ۷/۷۳ همین نماگر نامناسب‌ترین جایگاه را به خود اختصاص داده بوده است؛ به عبارتی وضعیت این نماگر در پایش‌های اخیر به شدت

جدول ۵. رتبه استان‌ها بر اساس نماگر «عملکرد دولت» در سال ۱۴۰۱

رتبه	استان	ارزیابی	ردیف	استان	ارزیابی	رتبه	استان	ارزیابی
۱	هرمزگان	۷/۵۵	۱۲	قم	۷/۹۴	۲۳	همدان	۸/۱۵
۲	قزوین	۷/۵۷	۱۳	آذربایجان شرقی	۷/۹۶	۲۴	لرستان	۸/۱۹
۳	یزد	۷/۶۶	۱۴	خراسان جنوبی	۷/۹۷	۲۵	زنجان	۸/۱۹
۴	سمنان	۷/۷۲	۱۵	خراسان شمالی	۷/۹۷	۲۶	تهران	۸/۲۰
۵	آذربایجان غربی	۷/۷۷	۱۶	خراسان رضوی	۷/۹۷	۲۷	کردستان	۸/۲۳
۶	کرمان	۷/۷۹	۱۷	اردبیل	۷/۹۹	۲۸	کهگیلویه و بویر احمد	۸/۲۸
۷	مازندران	۷/۸۰	۱۸	خوزستان	۸/۰۰	۲۹	کرمانشاه	۸/۳۴
۸	مرکزی	۷/۸۱	۱۹	بوشهر	۸/۰۸	۳۰	سیستان و بلوچستان	۸/۴۲
۹	اصفهان	۷/۸۲	۲۰	فارس	۸/۰۹	۳۱	ایلام	۸/۵۵
۱۰	چهارمحال و بختیاری	۷/۹۳	۲۱	گیلان	۸/۰۹		میانگین کشوری	۸/۰۰
۱۱	گلستان	۷/۹۳	۲۲	البرز	۸/۱۵			

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب‌ترین ارزیابی.

شکل ۲. وضعیت نماگر «عملکرد دولت» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

■ نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت»

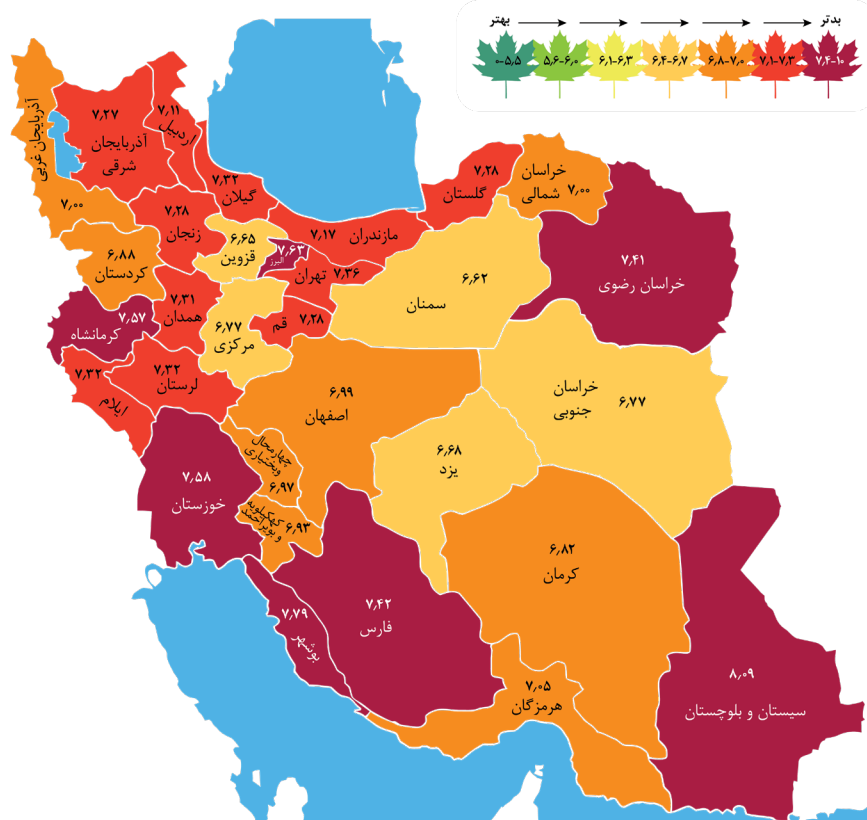
در سال ۱۴۰۱، این نماگر با کمیته ۷/۱۸ از ۱۰ جایگاه دومین نماگر نامناسب جای گرفته است، در حالی که در سال گذشته با کمیته ۶/۴۰ در جایگاه چهارمین نماگر نامناسب قرار گرفته بوده است. به عبارتی وضعیت این نماگر در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته نامناسب‌تر شده است. در جدول ۶ رتبه‌بندی استان‌ها براساس این نماگر برای سال ۱۴۰۱ نمایش داده شده که در آن، استان‌های سمنان، قزوین و یزد مناسب‌ترین وضعیت و استان‌های سیستان و بلوچستان، بوشهر و البرز نامناسب‌ترین وضعیت را داشته‌اند.

جدول ۶. رتبه استان‌ها براساس نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» در سال ۱۴۰۱

رتبه	استان	ارزیابی	ردیف	استان	ارزیابی	ردیف	استان
۱	سمنان	۶/۶۲	۱۲	آذربایجان غربی	۷/۰۰	۲۳	ایلام
۲	قزوین	۶/۶۵	۱۳	هرمزگان	۷/۰۵	۲۴	تهران
۳	یزد	۶/۶۸	۱۴	اردبیل	۷/۱۱	۲۵	خراسان رضوی
۴	خراسان جنوبی	۶/۷۷	۱۵	مازندران	۷/۱۷	۲۶	فارس
۵	مرکزی	۶/۷۷	۱۶	آذربایجان شرقی	۷/۲۷	۲۷	کرمانشاه
۶	کرمان	۶/۸۲	۱۷	زنجان	۷/۲۸	۲۸	خوزستان
۷	کردستان	۶/۸۸	۱۸	قم	۷/۲۸	۲۹	البرز
۸	کهگیلویه و بویر احمد	۶/۹۳	۱۹	گلستان	۷/۲۸	۳۰	بوشهر
۹	چهارمحال و بختیاری	۶/۹۷	۲۰	همدان	۷/۳۱	۳۱	سیستان و بلوچستان
۱۰	اصفهان	۶/۹۹	۲۱	لرستان	۷/۳۲		میانگین کشوری
۱۱	خراسان شمالی	۷/۰۰	۲۲	گیلان	۷/۳۲		

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب‌ترین ارزیابی.

شکل ۳. وضعیت نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» به تفکیک استان‌ها، سال ۱۴۰۱

■ نماگر «ثبات اقتصاد کلان»

نماگر ثبات اقتصاد کلان در سال ۱۴۰۱ با کمیّت ۶/۹۲ در جایگاه سومین نماگر قرار گرفته است؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ با ۷/۶۵ به عنوان دومین نماگر در میان هفت نماگر دیگر ارزیابی شده بوده است. به عبارتی با توجه به شرایط کلان اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۱ و همچنین روند اتفاقات رخ داده در فصول گذشته، عدد کمی این نماگر نسبت به سال گذشته متناسب با نظرات فعالان مشارکت کننده در پایش ها و داده های آماری مربوطه نامناسب تر ارزیابی شده است.

جدول ۷. رتبه استان ها بر اساس نماگر «ثبات اقتصاد کلان» در سال ۱۴۰۱

رتبه	استان	ارزیابی	ردیف	استان	ارزیابی	ردیف	استان	رتبه
۱	یزد	۶/۲۴	۱۲	فارس	۶/۷۵	۲۳	خراسان شمالی	۷/۱۷
۲	بوشهر	۶/۳۵	۱۳	مازندران	۶/۷۹	۲۴	قم	۷/۲۰
۳	خوزستان	۶/۳۷	۱۴	آذربایجان غربی	۶/۸۵	۲۵	ایلام	۷/۲۲
۴	سیستان و بلوچستان	۶/۳۷	۱۵	اصفهان	۶/۸۶	۲۶	لرستان	۷/۳۷
۵	تهران	۶/۳۹	۱۶	مرکزی	۶/۹۰	۲۷	هرمزگان	۷/۴۰
۶	خراسان جنوبی	۶/۴۶	۱۷	آذربایجان شرقی	۶/۹۲	۲۸	چهارمحال و بختیاری	۷/۴۵
۷	سمنان	۶/۵۵	۱۸	کرمان	۶/۹۵	۲۹	البرز	۷/۴۹
۸	خراسان رضوی	۶/۶۰	۱۹	کردستان	۷/۰۶	۳۰	زنجان	۷/۶۴
۹	قزوین	۶/۶۷	۲۰	اردبیل	۷/۰۷	۳۱	کرمانشاه	۷/۹۷
۱۰	گلستان	۶/۶۸	۲۱	گیلان	۷/۰۷	۳۱	میانگین کشوری	۶/۹۲
۱۱	همدان	۶/۷۴	۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۷/۱۰			

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب ترین ارزیابی.

شکل ۴. وضعیت نماگر «ثبات اقتصاد کلان» به تفکیک استان ها در سال ۱۴۰۱

■ نماگر «فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی»

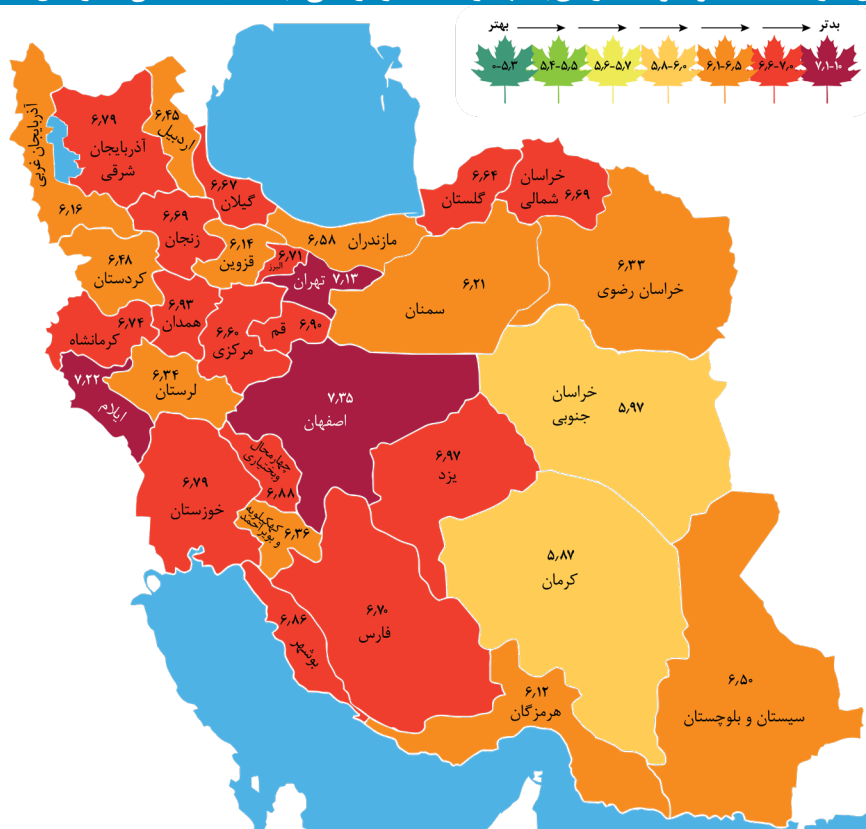
نماگر فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی، دارای بیشترین مؤلفه (۹ مؤلفه) در میان هفت نماگر دیگر است که بیش از نیمی از آنها پیمایشی هستند. این نماگر در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته نامناسب‌تر شده و در رتبه چهارم قرار گرفته و وضعیت استان‌ها در این نماگر برای سال ۱۴۰۱ در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸. رتبه استان‌ها در نماگر «فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی» سال ۱۴۰۱

رتبه	استان	ارزیابی	ردیف	استان	ارزیابی	رتبه	استان	ردیف
۱	کرمان	۵/۸۷	۱۲	سیستان و بلوچستان	۶/۵۰	۲۳	آذربایجان شرقی	۶/۷۹
۲	خراسان جنوبی	۵/۹۷	۱۳	مازندران	۶/۵۸	۲۴	بوشهر	۶/۸۶
۳	هرمزگان	۶/۱۲	۱۴	مرکزی	۶/۶۰	۲۵	چهارمحال و بختیاری	۶/۸۸
۴	قزوین	۶/۱۴	۱۵	گلستان	۶/۶۴	۲۶	قم	۶/۹۰
۵	آذربایجان غربی	۶/۱۶	۱۶	گیلان	۶/۶۷	۲۷	همدان	۶/۹۳
۶	سمنان	۶/۲۱	۱۷	زنجان	۶/۶۹	۲۸	یزد	۶/۹۷
۷	خراسان رضوی	۶/۳۳	۱۸	خراسان شمالی	۶/۶۹	۲۹	تهران	۷/۱۳
۸	لرستان	۶/۳۴	۱۹	فارس	۶/۷۰	۳۰	ایلام	۷/۲۲
۹	کهگیلویه و بویراحمد	۶/۳۶	۲۰	البرز	۶/۷۱	۳۱	اصفهان	۷/۳۵
۱۰	اردبیل	۶/۴۵	۲۱	کرمانشاه	۶/۷۴		میانگین کشوری	۶/۶۱
۱۱	کردستان	۶/۴۸	۲۲	خوزستان	۶/۷۹			

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب‌ترین ارزیابی.

شکل ۵. وضعیت نماگر «فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

■ نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی»

جدول ۹ نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۱ فعالان اقتصادی از استان‌های هرمزگان، قزوین و مرکزی مناسب‌ترین ارزیابی و استان‌های سیستان و بلوچستان، تهران و چهارمحال و بختیاری نامناسب‌ترین ارزیابی را در نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی» ارائه داده‌اند.

جدول ۹. رتبه استان‌ها بر اساس نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی» در سال ۱۴۰۱										
رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان
۱	هرمزگان	۵/۹۴	۱۲	گیلان	۶/۴۸	۲۳	آذربایجان شرقی	۶/۷۲		
۲	قزوین	۵/۹۵	۱۳	خراسان رضوی	۶/۵۰	۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۶/۷۶		
۳	مرکزی	۶/۱۶	۱۴	اردبیل	۶/۵۲	۲۵	کرمانشاه	۶/۸۰		
۴	خراسان جنوبی	۶/۲۴	۱۵	فارس	۶/۵۳	۲۶	خوزستان	۶/۸۱		
۵	گلستان	۶/۲۶	۱۶	خراسان شمالی	۶/۵۴	۲۷	زنجان	۶/۸۲		
۶	کرمان	۶/۲۹	۱۷	یزد	۶/۵۴	۲۸	ایلام	۶/۸۷		
۷	لرستان	۶/۳۲	۱۸	قم	۶/۶۳	۲۹	چهارمحال و بختیاری	۶/۸۹		
۸	مازندران	۶/۳۴	۱۹	کردستان	۶/۶۳	۳۰	تهران	۶/۹۰		
۹	سمنان	۶/۳۴	۲۰	همدان	۶/۶۴	۳۱	سیستان و بلوچستان	۷/۳۱		
۱۰	اصفهان	۶/۳۵	۲۱	آذربایجان غربی	۶/۶۸					
۱۱	بوشهر	۶/۴۴	۲۲	البرز	۶/۷۱					
							میانگین کشوری	۶/۵۵		

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب‌ترین ارزیابی.

شکل ۶. وضعیت نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

نماگر «شفافیت و سلامت اداری»

نماگر شفافیت و سلامت اداری، شامل چهار مؤلفه است که همه آنها به صورت پیمایشی محاسبه شده‌اند؛ این نماگر در جایگاه ششمین نماگر نامناسب در سال ۱۴۰۱ قرار گرفته است. جدول ۱۰ رتبه‌بندی استان‌ها براساس این نماگر را برای کل سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که وضعیت استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، لرستان و سمنان مناسب‌ترین و استان‌های سیستان و بلوچستان، تهران و آذربایجان شرقی نامناسب‌ترین ارزیابی را از منظر فعالان اقتصادی هر استان در این نماگر کسب کرده‌اند.

جدول ۱۰. رتبه‌بندی استان‌ها براساس نماگر «شفافیت و سلامت اداری» در سال ۱۴۰۱

رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان
۱	کهگیلویه و بویراحمد	۵/۸۸	۱۲	چهارمحال و بختیاری	۶/۴۰	۲۳	بوشهر
۲	لرستان	۵/۹۸	۱۳	اصفهان	۶/۴۰	۲۴	ایلام
۳	سمنان	۶/۰۳	۱۴	اردبیل	۶/۴۳	۲۵	فارس
۴	خراسان جنوبی	۶/۰۶	۱۵	کرمان	۶/۴۳	۲۶	زنجان
۵	قزوین	۶/۱۹	۱۶	قم	۶/۴۵	۲۷	گلستان
۶	کردستان	۶/۲۰	۱۷	مازندران	۶/۴۸	۲۸	گیلان
۷	خراسان شمالی	۶/۲۶	۱۸	هرمزگان	۶/۴۹	۲۹	آذربایجان شرقی
۸	همدان	۶/۳۱	۱۹	یزد	۶/۵۲	۳۰	تهران
۹	مرکزی	۶/۳۲	۲۰	خراسان رضوی	۶/۵۶	۳۱	سیستان و بلوچستان
۱۰	آذربایجان غربی	۶/۳۸	۲۱	البرز	۶/۵۹		میانگین کشوری
۱۱	خوزستان	۶/۴۰	۲۲	کرمانشاه	۶/۶۰		

توضیح: نمره ۱۰: نامناسب‌ترین ارزیابی.

شکل ۷. وضعیت نماگر «شفافیت و سلامت اداری» به تفکیک استان‌ها در سال ۱۴۰۱

■ نمابر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض»

نمبر مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض شامل هشت مؤلفه است که اکثر آنها آماری هستند. جدول ۱۱ رتبه بندی استان ها را بر اساس این نمابر نشان می دهد. در سال ۱۴۰۱ فعالان اقتصادی استان های سمنان، خراسان جنوبی و هرمزگان مناسب ترین ارزیابی و فعالان اقتصادی استان های سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد و خراسان رضوی نامناسب ترین ارزیابی را از نمابر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» داشته اند. این نمابر در سال ۱۴۰۱ همانند پایش های قبلی در میان هفت نمابر، مجدداً به عنوان مناسب ترین نمابر ارزیابی شده است.

جدول ۱۱. رتبه استان ها بر اساس نمابر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» سال ۱۴۰۱

رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان	ارزیابی	رتبف	استان	ارزیابی
۱	سمنان	۴/۰۴	۱۲	مازندران	۴/۶۷	۲۳	بوشهر	۵/۰۵
۲	خراسان جنوبی	۴/۰۵	۱۳	آذربایجان شرقی	۴/۷۵	۲۴	اصفهان	۵/۰۷
۳	هرمزگان	۴/۲۶	۱۴	خراسان شمالی	۴/۸۲	۲۵	همدان	۵/۱۷
۴	آذربایجان غربی	۴/۳۲	۱۵	فارس	۴/۸۵	۲۶	تهران	۵/۲۲
۵	قزوین	۴/۳۹	۱۶	اردبیل	۴/۸۸	۲۷	مرکزی	۵/۲۶
۶	کرمان	۴/۴۳	۱۷	کردستان	۴/۸۹	۲۸	چهارمحال و بختیاری	۵/۲۸
۷	البرز	۴/۵۲	۱۸	گیلان	۴/۹۰	۲۹	خراسان رضوی	۵/۳۳
۸	لرستان	۴/۶۳	۱۹	کرمانشاه	۴/۹۴	۳۰	کهگیلویه و بویراحمد	۵/۸۴
۹	قم	۴/۶۴	۲۰	خوزستان	۴/۹۶	۳۱	سیستان و بلوچستان	۶/۰۸
۱۰	زنجان	۴/۶۶	۲۱	گلستان	۴/۹۷		میانگین کشوری	۴/۸۶
۱۱	یزد	۴/۶۶	۲۲	ایلام	۵/۰۵			

توضیح: نمبر ۱۰: نامناسب ترین ارزیابی.

شکل ۸. وضعیت نمابر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» به تفکیک استان ها در سال ۱۴۰۱

۶ وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک حوزه‌های کاری در سال ۱۴۰۱

در این پژوهش برای استنتاج بیشتر از نتایج، کل فعالیت‌های اقتصادی در ایران به ۹ حوزه کاری زیر تقسیم شده است:

۱. صنعت (شامل همه صنایع و موارد مرتبط با ساختمان)،
۲. زراعت، باغداری و جنگل‌داری،
۳. دام‌داری، مرغداری و شیلات،
۴. معدن به‌جز نفت و گاز،
۵. نفت خام و گاز طبیعی، تأمین آب و برق و گاز،
۶. هتل، رستوران، تهیه و توزیع غذا،
۷. ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی)،
۸. خدمات تولیدی (واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه، مستغلات اجاره و فعالیت‌های کسب و کار)،
۹. خدمات (آموزش، بهداشت و ...).

ارزیابی فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در این پژوهش از امنیت سرمایه‌گذاری در ایران در فصول سال ۱۴۰۱ به تفکیک حوزه‌های کاری در جدول ۱۲ و نمودار ۱۵ ارائه شده است.

جدول ۱۲. ارزیابی فعالان اقتصادی از امنیت سرمایه‌گذاری در ایران به تفکیک حوزه‌های کاری

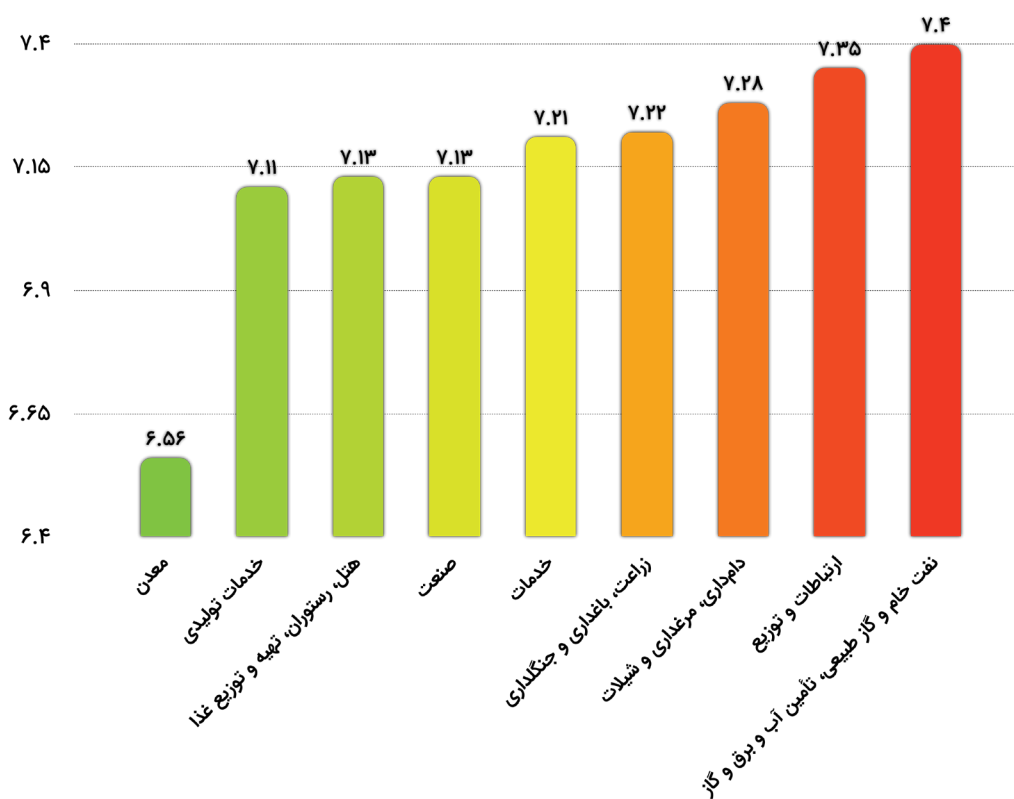
۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	حوزه کاری
۶/۵۷	۶/۳۸	۶/۶۶	۶/۳۲	۶/۵۶	معدن (به‌جز نفت و گاز)
۶/۶۴	۶/۴۵	۶/۷۹	۶/۷۰	۷/۱۱	خدمات تولیدی (واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه، مستغلات اجاره و ...)
۶/۶۸	۶/۵۳	۶/۷۸	۶/۷۲	۷/۱۳	هتل، رستوران، تهیه و توزیع غذا
۶/۸۲	۶/۶۰	۶/۸۵	۶/۷۶	۷/۱۳	صنعت (شامل کلیه صنعت و موارد مرتبط با ساختمان)
۶/۷۳	۶/۵۴	۶/۸۴	۶/۶۳	۷/۲۱	خدمات (آموزش، بهداشت و ...)
۶/۷۵	۶/۴۳	۶/۷۹	۶/۵۶	۷/۲۲	زراعت، باغداری و جنگل‌داری
۶/۷۸	۶/۴۴	۶/۸۶	۶/۷۷	۷/۲۸	دام‌داری، مرغداری و شیلات
۶/۷۳	۶/۵۰	۶/۹۲	۶/۸۴	۷/۳۵	ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی)
۶/۷۰	۶/۴۲	۶/۸۱	۶/۶۶	۷/۴۰	نفت خام و گاز طبیعی، تأمین آب و برق و گاز

براساس میانگین وزنی سال ۱۴۰۱.

حوزه کاری نفت خام و گاز طبیعی، تأمین آب و برق و گاز بوده است؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ نیز همانند سال ۱۳۹۹ نامناسب‌ترین وضعیت را حوزه کاری ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) به خود اختصاص داده بوده است و حوزه کاری معدن به جز نفت و گاز نیز همانند سه سال گذشته همچنان مناسب‌ترین وضعیت را نسبت به سایر حوزه‌ها به صورت میانگین برای سال ۱۴۰۱ نیز به خود اختصاص داده است.

با توجه به اطلاعات به دست آمده آنچه در جدول ۱۲ قابل ملاحظه است که با نامناسب شدن روند همه حوزه‌های کاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، نامناسب‌تر شدن عدد کلی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ دور از انتظار نخواهد بود؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ همه حوزه‌های کاری نسبت به سال ۱۳۹۹ مناسب‌تر ارزیابی شده بودند. از طرفی دیگر باید توجه کرد که در سال ۱۴۰۱ نامناسب‌ترین حوزه کاری مربوط به

نمودار ۵. ارزش‌یابی فعالان اقتصادی از امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک حوزه‌های کاری در سال ۱۴۰۱

۷. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج بررسی‌های مربوط به پایش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد:

۱. شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ نامناسب‌تر ارزیابی شده است. این شاخص در سال ۱۴۰۱ با کمیته ۵۶/۶ از ۱۰ (کمیته ۱۰ به معنای ناامنی مطلق سرمایه‌گذاری) به دست آمده است؛ در حالی که برای سال ۱۴۰۰ مقدار ۶/۱۶، در سال ۱۳۹۹ مقدار ۶/۳۰ و در سال ۱۳۹۸، مقدار ۶/۰۳ محاسبه شده بوده است. به عبارتی روند آن در چند سال اخیر به سمت نامناسب‌تر شدن رفته است.

۲. بیشترین تغییر در نماگرهای هفت‌گانه شاخص امنیت سرمایه‌گذاری نسبت به سال‌های گذشته در نماگر «عملکرد دولت»، نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» و نماگر «ثبات اقتصاد کلان» مشاهده می‌شود. شدت نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی به‌ویژه نوسانات نرخ ارز و نرخ تورم در کنار تعطیلی‌های رخ داده به دلیل فضای التهاب و متشنج در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ بر اثر بروز برخی اتفاقات، ناامنی و نااطمینانی را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده بود که با برهم‌خوردن آرامش نسبی در محیط کسب‌وکار و افزایش بی‌ثباتی در متغیرهای عمده اقتصادی روند نامناسب شدن این نماگرها سرعت گرفته است؛ هر چند در سال ۱۴۰۰ که سال تغییر تیم مدیریتی دولت بوده است روند بهبود متغیرها آغاز شد، اما مجدداً روند نامناسب شدن آنها با شدت بیشتر در سال ۱۴۰۱ بر اثر عوامل مذکور شدت گرفت، البته با وجود آنکه روند نماگرها در فصل بهار تا پاییز به سمت نامناسب شدن بیشتر حرکت کرده است اما در زمستان ۱۴۰۱ این روند رو به بهبودی رفته است لکن بر اثر محاسبه میانگین ۴ فصل، اعداد فوق برای کل سال ۱۴۰۱ نامناسب‌تر از سال ۱۴۰۰ به دست آمده است. امید است با کنترل شرایط ناپایدار و ایجاد فضای آرامش و ثبات و عدم نوسانات شدید در متغیرهای کلیدی، شاخص امنیت سرمایه‌گذاری برای سال ۱۴۰۲ رو به بهبودی و مناسب شدن حرکت نماید.

۳. در سال ۱۴۰۱ سه مؤلفه به ترتیب به عنوان نامناسب‌ترین مؤلفه از منظر مشارکت‌کنندگان در پایش‌های سال ۱۴۰۱ شناخته شده‌اند که عبارتند از مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده» با کمیته ۷۸/۸ و مؤلفه «میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری» با

کمیته ۸/۳۴ و در نهایت مؤلفه «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده» ۸/۲۰. از طرفی قرار گرفتن مؤلفه میزان «حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری» در جایگاه دومین مؤلفه نامناسب بسیار قابل توجه و مهم می‌باشد که از منظر تصمیم‌گیران امر چرافعالان کسب و کار مشارکت‌کننده در پایش‌های سال ۱۴۰۱ میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری را قابل توجه و مناسب تشخیص نداده‌اند.

۴. همان‌طور که ملاحظه می‌شود همچنان همانند سال‌های گذشته مجدداً مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده» و مؤلفه «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده» جزء نامناسب‌ترین و بدترین ارزیابی‌ها در میان همه مؤلفه‌ها بوده‌اند. لذا بیان این نکته ضروری است که مسئولان کشوری و استانی برای جلب بیشتر اعتماد مردم و ارتقای امنیت سرمایه‌گذاری در کشور و نیز استان خود، در عمل به وعده‌ها همت بیشتری به خرج داده و در صورتی که احتمال تحقق وعده‌ای را اندک می‌دانند از اعلام آن اجتناب ورزند. به عبارت دیگر این ارزیابی‌ها نشان‌دهنده حساسیت و توجه بسیار بالای فعالان کسب و کار مشارکت‌کننده در پایش امنیت سرمایه‌گذاری نسبت به صحبت‌ها و وعده‌های داده شده توسط مسئولان کشور و اثرگذاری بسیار بالای صحبت‌های مسئولان در فضای کلی امنیت سرمایه‌گذاری است.

۵. در میان نماگرهای بررسی شده برای سال ۱۴۰۱ به ترتیب وضعیت نماگر «عملکرد دولت» و نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» و سپس نماگر «اقتصاد کلان» به‌طور معناداری نامناسب‌ترین ارزیابی را داشته‌اند و نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» مناسب‌ترین ارزیابی را به خود اختصاص داده‌اند.

۶. علاوه بر تأثیر مستقیم مؤلفه‌های آماری «ثبات اقتصاد کلان» که با سنجش در این تحقیق بیان شده‌اند، تأثیر غیرمستقیم آن در مؤلفه‌های پیمایشی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری نیز مشهود است. تغییرات این مؤلفه‌ها که عمدتاً ماهیت نهادی دارند و مرتبط با زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی و حقوقی هستند در بلندمدت معنادار و قابل توجه خواهند بود و تغییرات اندک در بازه زمانی کوتاه مدت یک‌ساله می‌تواند ناشی از تغییر نگرش و ذهنیت فعالان اقتصادی در خصوص آن باشد.

حوزه کاری مربوطه در سال‌های مورد اشاره نامناسب‌ترین وضعیت را نسبت به سایر موارد داشته‌اند لذا لازم است در این حوزه‌های کاری ضمن بررسی بیشتر موارد در خصوص رفع موانع و مشکلات مربوطه اولویت رفع موانع امنیت سرمایه‌گذاری به خصوص در مواردی که به زیرساخت‌های مربوطه (تأمین آب و برق و گاز) وابسته است حتماً مورد توجه سیاستگذاران قرار گیرد.

۷. بررسی نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که برای سال ۱۴۰۱ نامناسب‌ترین حوزه کاری مربوط به حوزه کاری «نفت خام و گاز طبیعی، تأمین آب و برق و گاز» با کمیّت ۷/۴۰ بوده است؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ حوزه کاری ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) با کمیّت ۶/۸۴ نامناسب‌ترین حوزه کاری بوده است. به عبارتی از نظر شاخص‌های امنیت سرمایه‌گذاری وضعیت مؤلفه‌ها از نظر فعالان

پیوست

جدول پیوست تعداد پرسش‌نامه‌های قابل قبول در مطالعه‌های مختلف امنیت سرمایه‌گذاری

عنوان	تعداد پرسش‌نامه‌های قابل قبول (نفر)	تعداد افزایش پرسش‌نامه‌های قابل قبول
مطالعه اول (زمستان ۱۳۹۶)	۱۲۰۷	---
مطالعه دوم (بهار ۱۳۹۷)	۲۷۵۱	۱۵۴۴
مطالعه سوم (تابستان ۱۳۹۷)	۴۸۸۷	۲۱۳۶
مطالعه چهارم (پاییز ۱۳۹۷)	۵۲۵۴	۳۶۷
مطالعه پنجم (زمستان ۱۳۹۷)	۵۶۹۴	۴۴۰
مطالعه ششم (بهار ۱۳۹۸)	۵۸۳۵	۱۴۱
مطالعه هفتم (تابستان ۱۳۹۸)	۶۷۲۷	۸۹۲
مطالعه هشتم (پاییز ۱۳۹۸)	۳۸۰۱	-۲۹۲۶
مطالعه نهم (زمستان ۱۳۹۸)	۹۶۸۳	۵۸۸۲
مطالعه دهم (بهار ۱۳۹۹)	۶۸۸۴	-۲۷۹۹
مطالعه یازدهم (تابستان ۱۳۹۹)	۷۷۹۵	۹۱۱
مطالعه دوازدهم (پاییز ۱۳۹۹)	۷۷۱۲	-۸۳
مطالعه سیزدهم (زمستان ۱۳۹۹)	۸۱۰۴	۳۹۲
مطالعه چهاردهم (بهار ۱۴۰۰)	۷۸۲۷	-۲۷۷
مطالعه پانزدهم (تابستان ۱۴۰۰)	۸۶۰۲	۷۷۵
مطالعه شانزدهم (پاییز ۱۴۰۰)	۶۷۱۵	-۱۸۸۷
مطالعه هفدهم (زمستان ۱۴۰۰)	۸۳۴۲	۱۶۲۷
مطالعه هجدهم (بهار ۱۴۰۱)	۶۱۳۲	-۲۲۱۰
مطالعه نوزدهم (تابستان ۱۴۰۱)	۸۷۶	-۵۲۵۶
مطالعه بیستم (پاییز ۱۴۰۱)	۳۰۵۲	۲۱۷۶
مطالعه بیست و یکم (زمستان ۱۴۰۱)	۳۶۹۴	۶۴۲

شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری در ایران شامل ۷ نماگر و ۳۸ مؤلفه (۱۷ مؤلفه آماری و ۲۱ مؤلفه پیمایشی) به شرح زیر است:

■ نماگر ۱. تعریف و تضمین حقوق مالکیت (۷ مؤلفه: ۳ پیمایشی و ۴ آماری):

۱. اعتماد به دستگاه قضایی برای احقاق به موقع و منصفانه حق در دعاوی تجاری و مالی (مؤلفه پیمایشی)،
۲. سرعت عمل و تعهد مراجع انتظامی (پلیس) در رسیدگی به شکایت فعالان اقتصادی (مؤلفه پیمایشی)،
۳. تخصصی بودن رسیدگی به دعاوی تجاری در مراجع قضایی (مؤلفه پیمایشی)،
۴. اجرای کامل و به موقع احکام مراجع قضایی (مؤلفه آماری)،
۵. رسیدگی به اختلافات تجاری از طریق داوری (مؤلفه آماری)،
۶. نرخ رسیدگی به پرونده‌های قضایی (درصد از ورودی) (مؤلفه آماری)،
۷. میانگین زمان رسیدگی به هر پرونده ورودی (روز) (مؤلفه آماری).

■ نماگر ۲. ثبات اقتصاد کلان (۳ مؤلفه: ۱ پیمایشی و ۲ آماری):

۱. ثبات قیمت مواد اولیه (مؤلفه پیمایشی)،
۲. ثبات شاخص تورم مصرف کننده (مؤلفه آماری)،
۳. ثبات نرخ ارز (مؤلفه آماری).

■ نماگر ۳. ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و روبه‌های اجرایی (۴ مؤلفه: ۳ پیمایشی و ۱ آماری):

۱. ثبات یا پیش‌بینی‌پذیری قوانین و مقررات (مصوبه مجلس یا هیئت دولت یا وزرا) (مؤلفه پیمایشی)،
۲. ثبات یا پیش‌بینی‌پذیری روبه‌های اجرایی (تصمیمات مسئولان استانی یا محلی) (مؤلفه پیمایشی)،
۳. روشن و غیرقابل تفسیر بودن قوانین و مقررات ناظر به کسب و کار (مؤلفه پیمایشی)،
۴. ثبات مسئولان استانی (مؤلفه آماری).

■ نماگر ۴. شفافیت و سلامت اداری (۴ مؤلفه: ۴ پیمایشی):

۱. توزیع کالای قاچاق به ضرر بخشی از فعالان اقتصادی در بازار (مؤلفه پیمایشی)،
۲. دسترسی آزاد و عمومی به اطلاعات و تصمیم‌های مسئولان (مؤلفه پیمایشی)،
۳. میزان شیوع رشوه در ادارات (مؤلفه پیمایشی)،
۴. اعمال نفوذ و تبانی در معاملات حکومتی (مؤلفه پیمایشی).

■ نماگر ۵. فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی (۹ مؤلفه: ۵ پیمایشی و ۴ آماری):

۱. وجود کلاهبرداری یا تقلب در بازار (مؤلفه پیمایشی)،
۲. میزان وفای به عهد در اجرای قرارداد کتبی یا شفاهی در بازار (مؤلفه پیمایشی)،
۳. وفای به عهد در اجرای قراردادها توسط دولت (مؤلفه پیمایشی)،
۴. عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده (مؤلفه پیمایشی)،
۵. عمل مسئولان محلی به وعده‌های داده شده (مؤلفه پیمایشی)،
۶. تعداد پرونده‌های خیانت در امانت (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۷. تعداد پرونده‌های مطالبه طلب (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۸. درصد چک‌های برگشتی (مؤلفه آماری)،
۹. تعداد پرونده‌های کلاهبرداری (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری).

■ **نماگر ۶. مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض (۸ مؤلفه: ۲ پیمایشی و ۶ آماری):**

۱. سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات و ماشین‌آلات) (مؤلفه پیمایشی)،
۲. سرقت یا استفاده غیر مجاز از علائم تجاری یا مالکیت معنوی (مؤلفه پیمایشی)،
۳. سرقت مستوجب تعزیر (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۴. تصرف عدوان (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۵. مزاحمت ملکی (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۶. ضرب و جرح عمدی (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۷. تعداد تصادف منجر به فوت یا جرح (به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) (مؤلفه آماری)،
۸. ضریب نفوذ بیمه (مؤلفه آماری).

■ **نماگر ۷. عملکرد دولت (۳ مؤلفه پیمایشی):**

۱. سهولت احقاق حقوق قانونی شهروندان در ادارات (مؤلفه پیمایشی)،
۲. اختلال در کسب و کار بر اثر تحریم‌های جدید خارجی (مؤلفه پیمایشی)،
۳. حمایت و همراهی واقعی مقامات استانی از داوطلبان سرمایه‌گذار (مؤلفه پیمایشی).

منابع و مآخذ

۱. بیمه مرکزی ایران، سالنامه آماری صنعت بیمه، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰.
۲. تهرانی، ایمان. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۷. تابستان ۱۳۹۸»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، مسلسل ۱۶۹۲۶، اسفندماه ۱۳۹۸.
۳. تهرانی، ایمان. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۸. پاییز ۱۳۹۸»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، مسلسل ۱۶۹۹۰، اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۹.
۴. تهرانی، ایمان. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۹. زمستان ۱۳۹۸»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، مسلسل ۱۷۱۳۱، تیرماه ۱۳۹۹.
۵. حسین‌زاده بحرینی، محمدحسین و سیدسعید، ملک‌السادات. «موانع نهادی سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار در ایران»، پژوهش‌نامه بازرگانی، تابستان ۱۳۹۰، دوره ۱۵، ش ۵۹.
۶. دسوتو، هراندو. راز سرمایه: چرا سرمایه‌داری در غرب موفق می‌شود و در جاهای دیگر شکست می‌خورد؟ ترجمه فریدون تفضلی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۶.
۷. سیاح، سیدامیر. «آموزه‌های ۱۶ دوره ارزیابی فصلی محیط کسب‌وکار در ایران طی پاییز ۱۳۸۹ تا تابستان ۱۳۹۳»، مجلس و راهبرد، سال بیست‌وسوم، ش ۸۵، بهار ۱۳۹۵.
۸. سیاح، سیدامیر و دیگران. «سنجش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران: چارچوب مفهومی، روش، شاخص و نماگرها (ویرایش اول)»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۵۸۵۲، اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷.
۹. سیاح، سیدامیر و ایمان، تهرانی. «پایش امنیت سرمایه‌گذاری در زمستان ۱۳۹۶ به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری»، (ویرایش اول)، شماره مسلسل ۱۶۰۶۱، شهریورماه ۱۳۹۷.
۱۰. سیاح، سیدامیر و ایمان، تهرانی. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۴. پاییز ۱۳۹۷»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۶۵۲۶، تیرماه ۱۳۹۸.
۱۱. سیاح، سیدامیر و ایمان، تهرانی. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۵. زمستان ۱۳۹۷»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۶۶۱۹، مهرماه ۱۳۹۸.
۱۲. سیاح، سیدامیر و ایمان، تهرانی. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۶. بهار ۱۳۹۸»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۶۸۲۰، دی‌ماه ۱۳۹۸.

۱۳. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۰ بهار ۱۳۹۹» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۷۴۰۰، بهمن‌ماه ۱۳۹۹.
۱۴. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۱. تابستان ۱۳۹۹» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۷۴۳۳، اسفندماه ۱۳۹۹.
۱۵. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۲. پاییز ۱۳۹۹» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۷۵۷۸، تیرماه ۱۴۰۰.
۱۶. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، درباره مقابله با شیوع ویروس کرونا (۴۰) ارزیابی ابعاد اقتصاد کلان شیوع ویروس کرونا (ویرایش اول) دفتر مطالعات اقتصادی، شماره مسلسل ۱۷۰۱۱، اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۹.
۱۷. مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، سالنامه عمومی قوه قضائیه، ۱۳۹۸.
۱۸. مرکز آمار و اطلاعات قوه قضائیه (معاونت آمار و اطلاعات)، سالنامه آماری قوه قضائیه، سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ (جلد ۱)، ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸.
۱۹. گزارش عملکرد واحدهای قضایی، مرکز آمار و اطلاعات قوه قضائیه، معاونت آمار و اطلاعات، اسفندماه ۱۳۹۹.
۲۰. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، «پایش ملی محیط کسب و کار ایران زمستان ۱۴۰۰»، اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱.
۲۱. مرکز آمار ایران، «گزارش شاخص قیمت مصرف‌کننده به تفکیک استان» منتشره در فصول مختلف سال.
۲۲. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۳. زمستان ۱۳۹۹» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۷۸۴۲.
۲۳. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۴. بهار ۱۴۰۰» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۸۰۴۷، بهمن‌ماه ۱۴۰۰.
۲۴. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۵. تابستان ۱۴۰۰» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۸۱۳۶، اسفندماه ۱۴۰۰.
۲۵. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۶. پاییز ۱۴۰۰» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۸۲۶۶، خردادماه ۱۴۰۱.
۲۶. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۷. زمستان ۱۴۰۰» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۸۴۴۶، شهریورماه ۱۴۰۱.
۲۷. تهرانی، ایمان و قنبری، امین. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۸. بهار ۱۴۰۱» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۸۸۳۲، اسفندماه ۱۴۰۱.
۲۸. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۱۹. تابستان ۱۴۰۱» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۹۱۷۰، فروردین‌ماه ۱۴۰۲.
۲۹. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۲۰. پاییز ۱۴۰۱» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۹۲۲۵، شهریورماه ۱۴۰۲.
۳۰. تهرانی، ایمان و سیدامیر، سیاح. «گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری ۲۱. زمستان ۱۴۰۱» به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر مطالعات اقتصادی)، شماره مسلسل ۱۹۲۶۳، شهریورماه ۱۴۰۲.
۳۱. مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، سالنامه عمومی قوه قضائیه، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰.
۳۲. مرکز آمار و اطلاعات قوه قضائیه (معاونت آمار و اطلاعات)، سالنامه آماری قوه قضائیه، سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ (جلد ۱)، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰.
۳۳. گزارش عملکرد واحدهای قضایی، مرکز آمار و اطلاعات قوه قضائیه، معاونت آمار و اطلاعات، اسفندماه ۱۴۰۰.
۳۴. مرکز آمار ایران، «گزارش شاخص قیمت مصرف‌کننده به تفکیک استان و فصول سال ۱۴۰۱».

گزیده سیاستی

شاخص کل امنیت سرمایه‌گذاری در ایران برای سال ۱۴۰۱ مقدار ۶/۵۶ از ۱۰ (بدترین حالت) سجیده شده است. این شاخص در سال ۱۴۰۰ مقدار ۱۶/۱۶ و در سال ۱۳۹۹ کمیت ۶/۳۰ را اتخاذ کرده بوده است که نشان می‌دهد ارزیابی امنیت سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال‌های قبل از آن به مقدار قابل توجهی نامناسب‌تر (بدتر) شده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir